

Bozsek-Hadházi Rita - Márkus Edina: Kulturális kutatások a 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és Könyvtártudományi Szekcióban

Az Országos Tudományos Diákköri Mozgalom az egyik legfontosabb és legnagyobb hagyománnyal rendelkező tudományos program a magyar felsőoktatásban. Az 1950-es évek elején indult, és azóta is folyamatosan fejlődik, évente több ezer hallgató vesz részt benne. Az OTDK célja nem csupán a tudományos tehetségek felkutatása és támogatása, hanem lehetőséget biztosít arra is, hogy a hallgatók kutatásaikat bemutathassák, és komoly szakmai elismerésben részesülhessenek.

Bozsek-Hadházi Rita: Nemzeti Művelődési Intézet

Márkus Edina: Nemzeti Művelődési Intézet; Debreceni Egyetem

A mozgalom története egészen az 1950-es évek elejére nyúlik vissza, amikor is először egyetemi szinten kezdtek el rendezni tudományos diákköri ülészeket. Az első komolyabb események az ELTE-n zajlottak, ahol a hallgatók kutatásait nyilvánosan bemutatták, és a legjobbakat díjazták. Az OTDK gyorsan elterjedt, és hamarosan országos szintűvé vált. Az 1970-es években a rendszer egyre szervezettebbé vált, ekkor alakult meg az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT), amely azóta is a mozgalom szakmai és szervezeti irányítója. Ahhoz, hogy egy hallgató részt vehessen az OTDK-n, először a helyi Tudományos Diákköri Konferenciára (TDK) szükséges pályamunkát benyújtani, ahol a hallgatók egyetemi szinten mérik össze a tudásukat. A legtehetségesebb versenyzők jutnak tovább az országos szintű konferenciára, ami két évente kerül megrendezésre, körülbelül 16-18 szekcióban, tudományterületek szerint lebontva.

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia minden páratlan évben kerül megrendezésre. A mintegy 5000 pályamunka benyújtóján kívül az őket támogató oktatók, konzulensek, bírálók és szponzorok is részt vesznek az eseményen.

A 37. Országos Tudományos Diákköri Konferencia (OTDK) Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és Könyvtártudományi Szekciójának idén az Eötvös Loránd Tudományegyetem adott otthont 2025. április 22-24. között szombathelyi egységében, a Savaria Egyetemi Központban.

A közművelődési és felnőttképzési szakterülethez kapcsolódó andragógia alszekcióba az alábbi témákban várták a dolgozatokat: az andragógia pedagógiai és pszichológiai kérdései, felnőttképzés, felnőttoktatás, felnőttnevelés, közművelődés, élethosszig tartó tanulás, művelődésszociológia, közösség szervezés, esztétikai tudatformálás és nevelés, vezetéselmélet és intézményrendszer, emberierőforrás-tanácsadó, kulturális mediátor, kulturális turizmus, múzeumi mediáció, művelődésselmélet, művelődéspolitikai, kommunikációelmélet (kivéve a kifejezetten matematikai, ismeretelméleti, szociológiai munkákat), művelődéstörténet (kivéve a nyelvészeti, néprajzi, vallásfilozófiai, tudománytörténeti, zenei dolgozatokat).

2025-ben 2 bizottságban zajlottak az előadások (Andragógia 1. bizottság pályamunkáinak száma: 10, előadók száma: 10 fő. Andragógia 2. bizottság pályamunkáinak száma: 11, előadók száma: 13 fő) a következő témákban.

Az Andragógia 1. bizottságban a pályamunkák foglalkoztak a munkaerőpiac kompetencia-elvárásaival, és az oktatásban dolgozó szakemberek alkalmazkodási lehetőségeivel. Több dolgozat is a kulturális központok célcsoportelérését vizsgálta, valamint települések közművelődési és értéktárát. Előkerült a pályaválasztás dilemmája a Honvéd Kadét rendszeren keresztül. Egy-egy pályamunka foglalkozott egy-egy település helyzetével, pl. Hajdúböszörmény felnőttképzési és -oktatási rendszerével, illetve Vaja településen a kurucok örökségével. Külön témakört képzett a közművelődési szakemberek pályaképe, különös tekintettel Baranya vármegyére. A pályamunkák között szerepelt a színházba járási szokások vizsgálata, valamint a Déryné program hatásainak elemzése.

Az Andragógia 2. bizottságban a pályamunkák között szerepelt a közösségfejlesztés lehetőségeinek bemutatása egy életút tükrében, valamint a kistéleplési rendezvények hagyományörző jellege és közösségépítő ereje. A debreceni egyetemisták kulturális érdeklődését és intézménylátogatási szokásait is vizsgálták a hallgatók. A beadott dolgozatok foglalkoztak a kultúrpolitikával a bethleni konszolidáció korában Szegeden, valamint az ausztrál tömegkultúra egy szereplőjével is. Több pályamunka is a helyi jellegzetességekre fókuszált, mint például Zagyvaszántó helyi értékei, Nagyrábé közművelődési célú intézményeinek kommunikációja és a kisvárdai közművelődés a rendszerváltás korában. A beadott munkák között szerepelt a környezeti nevelés területén lévő társadalmi innovációk elemzése Európában, valamint a kortárs olvasásnépszerűsítő kezdeményezések bemutatása Magyarországon. Egy dolgozat a szociometria és a kultúra kapcsolatát is vizsgálta egy ifjúsági csoport esetében.

A szakmai programon túl kulturális programok (pl. SEK Music Group koncertje, Szombathelyi Képtár, Társasjáték est, Smidt Múzeum, Iseum Savariense, Kvíz Est, Korzózás a történelmi belvárosban, Kulisszajárás a Weöres Sándor Színházban) és társas események is segítették, hogy a résztvevők megismerjék a szervező intézményt, a várost és egymást is.

A Nemzeti Művelődési Intézet a 2017-ben megrendezett konferencia óta támogatja díjakkal az OTDK-n résztvevő azon hallgatókat, akik közművelődési témájú pályamunkával indulnak a megmérettetésen, a Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai, és Könyvtártudományi Szekcióban. Az intézet elkötelezett támogató révén idén már gyémántfokozatú partnerként járult hozzá a rendezvény sikeréhez. Az Intézet fontosnak tartja fiatal kutatók ösztönzését, így idén a Kulturális Szemle folyóiratba publikációs lehetőséggel, Durkó Mátyás Emlékkonferencia előadási lehetőséggel, könyvjutalommal és értékes ajándékcsomaggal ismerte el az előadók munkáját. Ezenkívül minden, a közművelődési szekcióban résztvevő hallgatónak és témavezetőnek Beke Pál Méltóságkereső című kötetét ajánlotta fel.